

Gáivuona suohkan
Kåfjord kommune
Kaivuonon komuuni

Trafikksikkerhetsplan
for perioden 2020 – 2024

Innhold

Kapittel 1 – trafikkikkerhet i Gáivuona suohkan Kåfjord kommune Kaivuonon komuuni	2
1.1 Kommunens ansvar for trafikkikkerhet	2
1.2 Hvorfor trafikkikkerhetsplan.....	2
1.2.1 Holdningsskapende arbeid	2
1.2.2 Fysiske tiltak	3
1.3 Organisering	3
1.4 Trafikkforholdene i Kåfjord kommune	3
1.4.1 Skoleskyss	3
1.5 Ulykkestall for Kåfjord kommune.....	3
2 Utarbeidelse av planen.....	4
2.1. Planperiode	4
2.2 Organisering og forankring av trafikkikkerhetsarbeidet	4
3 Strategi.....	4
3.1 Hovedmål	4
3.2. Delmål.....	5
4 Handlingsdel	5
4.1. Holdningsskapende tiltak	6
4.2. Fysisk tiltak	6
5 Utdrag fra aktuelle lover og forskrifter	7
5.1. Folkehelseoven.....	7
5.2 Forskrift om systematisk helse-, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)	8
5.3 Rammeplan for barnehagene fra kunnskapsdepartementet	9
5.4 Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv	9
5.5 Læreplanverket for kunnskapsløftet	9

Kapittel 1 – trafiksikkerhet i Gáivuona suohkan Kåfjord kommune Kaivuonon komuuni

1.1 Kommunens ansvar for trafiksikkerhet

Trafiksikkerhet handler om å kunne bevege seg trygt i sitt lokalmiljø, enten man er fotgjenger, syklist eller bilist – barn, ungdom, voksen eller eldre. Kommunen har en svært viktig rolle i trafiksikkerhetsarbeidet. Veger i en kommune, enten vegen er E6, fylkeskommunal eller kommunal, er ofte skoleveger og veger til fritidsaktivitet, familie og venner. Gjennom god arealplanlegging kan kommunen bidra til bedre og tryggere ferdselsveier i lokalsamfunnet. Kommunen har også ansvaret for trafikkopplæringen i barnehager og grunnskoler, og er på den måten den offentlige myndigheten som først kommer i kontakt med framtidens nye trafikanter. Videre har kommunen ansvar for trafiksikkerheten gjennom sin rolle som transportør og kjøper av tjenester. Utfordringen for det kommunale trafiksikkerhetsarbeidet er å få satt temaet på dagsorden, også den politiske dagsorden. Det er viktig å sikre at trafiksikkerhetsplanen blir fulgt opp og tiltakene gjennomført.

1.2 Hvorfor trafiksikkerhetsplan

Trafiksikkerhetsplanen skal ivareta de viktigste prioriteringene for å øke trafiksikkerheten i kommunen.

Troms og Finnmark fylkeskommune har ansvaret for å fremme trafiksikkerheten i fylket. Kommunen kan søke om midler til arbeid rettet mot trafiksikkerhet, forutsatt at kommunen har en politisk behandlet og vedtatt trafiksikkerhetsplan. Tilskuddene fordeles en gang i løpet av året, og det er en forutsetning at tiltakene blir gjennomført innværende år. Retningslinjene gir både kommunen og andre aktører mulighet til å søke om tilskudd. Kommunen må garantere for egenandelen på minimum 40 % av kostnadsoverslaget eller støtte til prosjektet i form av drift og vedlikehold. Tiltak til sikring av skoleveg har fortrinnsrett.

Planen inneholder en strategidel og en handlingsdel som prioriterer rekkefølgen på tiltak i planperioden.

1.2.1 Holdningsskapende arbeid

Holdningsskapende arbeid er viktig, viktig fordi dette arbeidet også setter fokus på oss sjøl når vi er en del av trafikkbildet. Holdningsskapende arbeid har som mål å påvirke folks adferd og hvordan ulike tiltak kan det tryggere å ferdes i trafikken, enten du er bilist, gående eller syklist. Holdningsskapende arbeid får vi best resultat når vi samhandler på tvers av kunnskap og erfaring, alder og kjønn, offentlig og privat næringsvirksomhet, frivillige organisasjoner og grendelag.

En konsekvens av at godt holdningsskapende arbeid vil føre til mange gode holdningsskapende tiltak, som sykkelprøver/sikker på sykkel med fokus på hjelmbruk, refleksmateriell/refleksdemonstrasjoner, sikkerhet i skolebussen. Arrangement av ulike slag, f.eks temamøte med fokus på nødvendig/unødvendig bilkjøring til/fra skole og barnehage, samt bilkjøring i skoleområdet.

1.2.2 Fysiske tiltak

Tiltak langs skoleveg og andre områder hvor barn ferdes prioriteres. Kommunens handlingsrom og bevilgninger til finansiering av fysiske trafiksikkerhetstiltak er svært begrenset. Hoveddelen av tiltakene som bør gjennomføres er knyttet til det fylkeskommunale – og statlige vegnettet. Det må derfor jobbes aktivt mot fylkeskommunen og SVV for prioritering og finansiering, både politisk og administrativt.

Dersom det av økonomiske årsaker ikke kan bygges ut sammenhengende strekninger/tiltak samtidig innenfor en prioritet, gis kommunedirektøren fullmakt til å prioritere delstrekninger/tiltak innenfor en prioritet.

1.3 Organisering

Trafiksikkerhetsarbeidet i Kåfjord kommune ligger organisatorisk under utvalg for miljø, drift og utvikling, og ivaretas av saksbehandler på drift- og utvikling. Ved større investeringer må til tiltak oversendes formannskap og/eller kommunestyre.

1.4 Trafikkforholdene i Kåfjord kommune

Kåfjord kommune har følgende fordeling innenfor sitt vegnett:

Vegtype	Lengde i km
E6	77,3
Fylkesveg	23,15
Kommunale veier	38
SUM	238,90

Til sammen er det 610 gatelys langs kommunale veier. Kommunale veier som mangler gatelys er Storhaugvegen i Djupvik, deler av Gambuktvegen, deler av Kjerringdalsvegen (mangler fra Kjerringdalsbrua og opp til Vadja), Lovftat (Steinmoen i Mandalen) og Vadjavegen. Kåfjord kommune betaler for gatelys langs privat veg på Jettan og Indre Nordnes, til sammen 6 gatelys.

1.4.1 Skoleskyss

Troms og Finnmark fylkeskommune har ansvaret for skyss til barn i grunnskolen. Den blir innvilget etter avstand fra folkeregistrert adresse og til skolen. Skyssgrensene er som følger;

- 1. klasse: 2 kilometer
- 2.-10.klasse: 4 kilometer

I Kåfjord kommune har vedtatt skoleskyss for alle elever i grunnskolen, uansett lengde fra skolen og om det er farlig skolevei eller ikke.

1.5 Ulykkestall for Kåfjord kommune

Særskilte undersøkelser har vist at de offisielle skadetallene ikke på langt nær omfatter alle personskadeulykkene. Dekningsgraden varierer blant annet med trafikkantype og skadegrad. Det er særlig de mindre alvorlige ulykkene som er underrepresentert i statistikken. Singelulykker med sykkel resulterer ofte i lettere skade, og slike ulykker blir som regel ikke rapportert til politiet. Underrapportering av skadde bilister kan skyldes at trafikanten av ulike årsaker ikke ønsker å melde fra til politiet. Dette vil igjen bare gjelder ulykker med relativt lite skadeomfang.

Tallene for Kåfjord kommune fra og med 2012 til og med 2016, statistikken omfatter dødsulykker og andre ulykker som er meldt til politiet. Trafikkulykkene som inngår i statistikken har skjedd på offentlig eller privat veg, gate eller plass som er åpen for alminnelig trafikk.

År	Antall ulykker	Antall drepte/skadde	Antall drepte	Antall meget alvorlig skadde	Antall alvorlig skadde	Antall lettere skadde
2012	4	8	0	0	0	8
2013	5	5	1	0	1	3
2014	2	4	0	0	1	3
2015	1	0	0	0	0	0
2016	6	8	1	0	2	5
Sum	68	25	2	0	4	19

2 Utarbeidelse av planen

2.1. Planperiode

Planperiode 2020 – 2024.

Rullers hvert 4. år, neste rullering i 2024.

2.2 Organisering og forankring av trafikksikkerhetsarbeidet

Det overordnede trafikksikkerhetsarbeidet er forankret hos ordføreren på vegne a kommunestyre.

Trafikksikkerhetsarbeidet i Kåfjord kommune ligger organisatorisk under hovedutvalg for miljø, drift og utvikling. Ansvar for planlegging og gjennomføring er forankret hos rådmannen, og ivaretas av saksbehandler på drift- og utvikling. Ved større investeringer må tiltak oversendes formannskap og/eller kommunestyre.

Denne planen er en videreføring av trafikksikkerhetsplanen 2017 - 2021 som ble vedtatt i kommunestyret i møte av 19.09.17, sak 44/17.

Trafikksikkerhetsplanen er forankret i kommuneplanens samfunns- og areal og ressurser til trafikksikkerhetsarbeid skal synliggjøres i kommunens økonomiplan. De største kostnadene er naturlig nok kostnader til fysiske trafikksikkerhetstiltak, men øvrige kostnader er hovedsakelig tidsressurser som må prioriteres i kommuneadministrasjonen.

3 Strategi

Strategidelen består av et hovedmål, og seks delmål som skal være styrende for de prioriteringer som blir gjort og tiltakene som blir etablert i planperioden.

3.1 Hovedmål

Hovedmålet for trafikksikkerhetsarbeidet i Kåfjord kommune bygger på «0-visjon»: Ingen mennesker skal bli drept eller få varige skader på grunn av vegtrafikken i Kåfjord kommune. Plan skal bidra til at ulykkesrisikoen i kommunen reduseres, slik at kommunens innbyggere opplever trygghet og trivsel i trafikken.

3.2. Delmål

Seks delmål skal være styrende for de prioriteringer som blir gjort og tiltakene som blir etablert i planperioden:

1 Det skal være trygt å ferdes lang veiene i Kåfjord

Kåfjord kommune har hatt som prioritert i sitt trafikksikkerhets arbeid at det skal være gang- og sykkelstier i kommunen, også langs E-6. Der det er mulig skal kommunens innbyggere kunne gå/sykle til og fra jobb/skole/fritidsaktiviteter på en slik måte at trygghetsfølelsen og sikkerhet er til stede. Dette oppnås gjennom en bygging av gang- og sykkelstier.

2 Alle har – og tar – ansvar for å sikre seg i trafikken

Bruk av personlig sikkerhetsutstyr (sikkerhetsbelte, barnesikringsutstyr, sykkelhjelme og reflekser) reduserer trafikkulykkes omfang og alvorlighetsgrad. Bruken er større blant barn enn hos voksne, og det er derfor viktig å bevisstgjøre voksne på deres rolle som gode forbilder i trafikken. Refleksbruk er det beste – og billigste trafikksikkerhetstiltaket for myke trafikanter. En stor del av kommunens befolkning ferdes langs veger uten belysning. Det er viktig at alle aldersgrupper påvirkes til økt bruk av reflekser ved ferdsel i mørket.

3 Trafikksikkerhet fra plan til virkelighet

Kåfjord kommune har en stor oppgave i å påse at intensjonen i planen blir fulgt opp – også i realiseringsfasen. Dette gjelder spesielt trafikksikkerhet for barn, unge og funksjonshemmede.

4 Trafikkopplæring skal integreres på alle trinn i barnehager og skoler

Barnehage og skole er viktige arenaer for å etablere gode holdninger. Trafikk som tema må innarbeides i både barnehagens og grunnskolens årsplaner på alle trinn.

5 Universell utforming

NTP 2018 -2029 legger vekt på at et universelt utformet transportsystem er så langt som mulig brukbart for alle mennesker, uten behov for tilpasning eller spesiell tilrettelegging. Et universelt utformet transportsystem vil et stykke på vei kunne minske behovet for individuell tilrettelegging eller særløsninger, og samtidig bedre tilgjengeligheten viktige fellesskapsarealer. Kåfjord kommune ser på universell utforming som et viktig tiltak for å oppnå likeverd og deltakelse i samfunnet, uavhengig av funksjonsevne. Universell utforming forstås som fellesbetegnelse på alle arbeidsprosesser som er involvert i utforming av omgivelsene, og inkluderer samfunnsplanlegging, arealdisponering, arkitektur, konstruksjon, produktutvikling m.m.

6 Kåfjord kommune skal oppnå status om «Trafikksikker kommune» Trygg Trafikk har utarbeidet kriterier for en trafikksikker kommune. Kriteriene skal bidra til at det arbeides godt, målbevisst og helhetlig med trafikksikkerhet. Kommunen skal blant annet forankre trafikksikkerhetsarbeidet i kommunens øverste ledelse, arbeide sektorovergripende og utvikle gode rapporteringsrutiner med klar ansvarsfordeling.

4 Handlingsdel

I handlingsdelen er trafikksikkerhetstiltakene delt inn i to hovedgrupper; *Holdningsskapende og fysiske tiltak*. Holdningsskapende og fysiske tiltak må tilpasses hverandre. Bare slik kan vi nærme oss den visjonen som er lagt til grunn for denne planen, og nå de delmålene som er formulert. Sagt med andre ord: Når kommunens skoleelever lærer om trygg skolevei og trenes i ulike trafikksituasjoner, forutsetter dette at skolevegen er utformet på en trafikksikker måte.

4.1. Holdningsskapende tiltak

1. Trafikkopplæring skal integreres i undervisningen på alle trinn i barnehager og på 1.-10. klassetrinn.
2. Kommunen skal være pådriver for å bedre forholdene i trafikken for eldre og funksjonshemmede.
3. Kommunen skal arbeide for at personlig verneutstyr brukes av alle grupper – i alle trafikksituasjoner gjennom for eksempel sykkelkontroll, fokus på hjelmbruk osv
4. Kommunen skal hver høst skaffe tilveie refleks til alle kommunens folkevalgte og ansatte. Brikkene skal være tilgjengelig på alle kommunale arbeidsplasser
5. Kommunen skal gjennom planperioden i ulike kanaler øke voksnes bevissthet som forbilder innenfor trafikksikkerhetsområdet, herunder også fokus på holdningsskapende arbeid blant foreldre/foresatte.

4.2. Fysisk tiltak

Fysiske tiltak og ansvar for gjennomføring synes gjennom hva som er kommunalt, fylkeskommunalt og statlig ansvar. De tiltakene som ble gjennomført i forrige planperiode er tatt ut av handlingsdelen, mens andre tiltak skrives på ny inn i planen, f.eks krattrydding.

Kommunalt ansvarsområde

Prioritering	Tiltak	Ansvar
1	Kåfjord kommune skal foreta en kartlegging av elevenes skoleveg med særlig tanke på å vurdere om hvilke deler av skolevegen som kan betraktes som «særlig farlig». Dette også for å avgjøre hvilke av elevene som faktisk bør ha skoleskyss pga farlig skolevei. Det kan også vurderes om noen veier kun er farlige om vinteren.	Oppvekst i samhandling med drift- og utvikling
2	Starte opp planlegging av G/S veg fra Fossen og opp til Vannet (Mann dalen)	Drift- og utvikling
3	Skardalen bygde- og kulturlag ønsker at sti som i dag går gjennom deler av bygda, og som brukes som gangveg, ønskes forlenget slik at den går gjennom hele bygda og fram til gamle E6 ved inngangen til Skardalstunellen.	Skardalen bygde- og kulturlag får godkjenning av berørte grunneiere før videre tiltak planlegges av Drift- og utvikling
4	Krattrydding av skoleveier/veier i løpet av sommeren i god tid før skolestart	Drift- og utvikling
5	Parkering for skiturister	Drift- og utvikling
6	Det er ikke tillatt for privatpersoner å sette opp egne skilt langs kommunal veg (herunder barn leker skilt). Vegen er ikke en lekeplass for barn. Ulovlige skilt som er satt opp fjernes	Drift- og utvikling
7	Nedsetting av fartsgrense til 40 km/t fra bru Kjerringdalen og til Vadja	Drift- og utvikling

Fylkeskommunens ansvar:

Prioritering	Tiltak	Ansvar
1	Manglende bru over Badjanajohkka fra gang- og sykkelsti bygges snarest.	Troms og Finnmark fylkeskommune/SVV
2	G/S veg på fylkesveg fra Fossen til Bjedebakken/Øverkrysset	Troms og Finnmark fylkeskommune/SVV
3	G/S veg på fylkesveg fra Birtavarre til Kåfjorddalen	Troms og Finnmark fylkeskommune/SVV
4	Nedsetting av fartsgrense fra Bjedebakken/Øverkrysset til bru v/Fossen til 30 km/t	Troms og Finnmark fylkeskommune/SVV
5	Veglys bygges fra Øverkrysset og opp mot Soltun (Manndalen)	Troms og Finnmark fylkeskommune/SVV

Statens vegvesens ansvar:

Prioritering	Tiltak	Ansvar
1	Trafikksikkerhetstiltak kryssing av E6 Olderdalen skole – Coop til biblioteket	Statens vegvesen
2	Bussholdeplass for skoleelever	Statens vegvesen
3	G/S veg Olderdalen - Ysteby	Statens vegvesen
4	G/S veg langs E6 v/Dalbakken Djupvik	Statens vegvesen
5	Vurdere muligheten for å samle avkjørsler, Djupvik	Drift- og utvikling/Statens vegvesen
7	Gangbru hektes på bru over Skardalselva	Statens vegvesen
8	Vurdere nye gatelyspunkter	Statens vegvesen
9	Syklistvarsling i Skardals- og Isfjelltunellen	Statens vegvesen
10	Beredskapsveg, som også kan brukes av syklist utenfor Nordnestunellen	Statens vegvesen

5 Utdrag fra aktuelle lover og forskrifter

5.1. Folkehelseloven

§ 4. Kommunens ansvar for folkehelsearbeid

Kommunen skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen.

Kommunen skal fremme folkehelse innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt, herunder ved lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting.

Kommunen skal medvirke til at helsemessige hensyn blir ivaretatt av andre myndigheter og virksomheter. Medvirkning skal skje blant annet gjennom råd, uttalelser, samarbeid og deltagelse i planlegging. Kommunen skal legge til rette for samarbeid med frivillig sektor.

§ 5. Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i kommunen

Kommunen skal ha nødvendig oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de positive og negative faktorer som kan virke inn på denne. Oversikten skal blant annet baseres på:

- a) opplysninger som statlige helsemyndigheter og fylkeskommunen gjør tilgjengelig etter §§ 20 og 25,
- b) kunnskap fra de kommunale helse- og omsorgstjenestene, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-3 og
- c) kunnskap om faktorer og utviklingstrekk i miljø og lokalsamfunn som kan ha innvirkning på befolkningens helse.

Oversikten skal være skriftlig og identifisere folkehelseutfordringene i kommunen, herunder vurdere konsekvenser og årsaksforhold. Kommunen skal særlig være oppmerksom på trekk ved utviklingen som kan skape eller opprettholde sosiale eller helsemessige problemer eller sosiale helseforskjeller.

Departementet kan gi nærmere forskrifter om krav til kommunens oversikt.

§ 6.Mål og planlegging

Oversikten etter § 5 annet ledd skal inngå som grunnlag for arbeidet med kommunens planstrategi. En drøfting av kommunens folkehelseutfordringer bør inngå i strategien, jf. plan- og bygningsloven § 10-1.

Kommunen skal i sitt arbeid med kommuneplaner etter plan- og bygningsloven kapittel 11 fastsette overordnede mål og strategier for folkehelsearbeidet som er egnet til å møte de utfordringer kommunen står overfor med utgangspunkt i oversikten etter § 5 annet ledd.

§ 7.Folkehelseiltak

Kommunen skal iverksette nødvendige tiltak for å møte kommunens folkehelseutfordringer, jf. § 5. Dette kan blant annet omfatte tiltak knyttet til oppvekst- og levekårsforhold som bolig, utdanning, arbeid og inntekt, fysiske og sosiale miljøer, fysisk aktivitet, ernæring, skader og ulykker, tobakksbruk og alkohol- og annen rusmiddelbruk.

Kommunen skal gi informasjon, råd og veiledning om hva den enkelte selv og befolkningen kan gjøre for å fremme helse og forebygge sykdom.

5.2 Forskrift om systematisk helse-, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

§1. Formål

Gjennom krav om systematisk gjennomføring av tiltak, skal denne forskrift fremme et forbedringsarbeid i virksomhetene innen:

- arbeidsmiljø
- sikkerhet
- forebygging av helseskade eller miljøforstyrrelser fra produkter eller forbrukertjenester
- vern av det ytre miljø mot forurensning og en bedre behandling av avfall
- forebygging av uhell og ulykker forbundet med egen lovlig aktivitet
- forebygging av uønskede tilsiktede hendelser
- slik at målene i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen oppnås.

5.3 Rammeplan for barnehagene fra kunnskapsdepartementet

Kap.3 – fagområder: «Barnehagene skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder.» Videre i kap. 3.6 Nærmiljø og samfunn: «Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna blir kjent med og deltar i samfunnet gjennom opplevelser og erfaringer i nærmiljøet.

5.4 Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv

Kapittel 2 og 3

Ifølge forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler skal barnehager og skoler drives slik at skader og ulykker forebygges. I veiledere for internkontrollsystem er trafikk ikke ofte nevnt. Derfor må virksomhetsledere selv sørge for at trafikksikkerhet inngår som en naturlig del av HMS arbeidet i skoler og barnehager.

§ 2-4 Ansvar og sikkerhet

§ 3-14 Sikkerhet og helsemessig beredskap

5.5 Læreplanverket for kunnskapsløftet

Inneholder kunnskapsmål om trafikk etter 4., 7., og 10. trinn.

Kompetansemål etter 4. trinn:

Eleven skal kunne følge trafikkregler for fotgjengere og syklister

Kompetansemål etter 7. trinn:

Eleven skal kunne praktisere trygg bruk av sykkel som framkomstmiddel.

Kompetansemål etter 10. trinn:

Gjøre greie for hvordan trafikksikkerhetsutstyr hindrer og minsker skader ved uhell og ulykker.

Gjøre rede for begrepene fart og akselerasjon, måle størrelsene med enkle hjelpemidler og gi eksempler på hvordan kraft er knyttet til akselerasjon.

Gjennomføre forsøk med lys, syn og farger, beskrive og forklare resultatene.

Gjøre greie for hvordan bruk av rusmidler kan føre til helseskader og drøfte hvordan den enkelte og samfunnet kan forebygge helseskadene.